

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

Kloknerova 26, 148 01 Praha 414

Č. j.: MV-8251-1/PO-OKR-2023

Počet listů: 27

Počet příloh: 1/5

Z P R Á V A

**o činnosti Hasičského záchranného sboru České republiky v oblasti
preventivně výchovné činnosti za rok 2022**

Praha 2023

Zpráva o činnosti Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR) v oblasti preventivně výchovné činnosti (dále jen PVČ) za rok 2022 je zpracována na základě Pokynu generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR SIAŘ částka 48/2022 k realizaci preventivně výchovné činnosti u Hasičského záchranného sboru České republiky. Vychází z podkladů od jednotlivých pracovních skupin PVČ HZS krajů a pracovní skupiny PVČ Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR (dále jen MV-GŘ HZS ČR).

Příprava obyvatelstva na běžná rizika a zvládání mimořádných událostí byla v roce 2022 realizována v omezené míře, v některých aktivitách byla na čas až úplně pozastavena. Úkoly stanovené plány MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů byly splněny pouze částečně. Provádění PVČ u HZS ČR, především přímá příprava všech cílových skupin, běžně prováděná formou školení, přednášek či besed, exkurzí apod., byla v první polovině roku omezena zejména rozkazy generálního ředitele HZS ČR ve spojitosti s šířením onemocnění COVID-19, které měly za cíl zajistit akceschopnost sboru. U většiny HZS krajů platila omezující opatření pro styk s veřejností do konce května, u některých až do června 2022.

Druhým faktorem, který významně ovlivnil tuto činnost, bylo zapojení příslušníků do řešení humanitární pomoci spojené s uprchlickou krizí způsobenou válečným konfliktem na Ukrajině, a to od začátku března do konce roku 2022. Příslušníci – realizátoři PVČ se zejména podíleli na zřízení a zabezpečení chodu Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině, poskytování ubytování prostřednictvím informačního systému HUMPO, na obsluze telefonních linek pomoci uprchlíkům, na distribuci humanitární pomoci a dalších úkolech plynoucích z aktuální situace.

Ve zprávě tak nejsou uváděny preventivně výchovné aktivity, které byly pro tento rok naplánovány, ale z výše uvedených důvodů se neuskutečnily. Dále bylo upuštěno od hodnocení úspěšnosti či neúspěšnosti prováděných aktivit dle nastavených měřítek z roku 2019 a jemu předcházejících.

I. Vyhodnocení hlavních priorit

Plánem MV-GŘ HZS ČR k realizaci PVČ pro rok 2022 byly stanoveny tyto hlavní priority:

- a) obnovení aktivit v preventivně výchovné činnosti plánovaných na období 2020 a 2021, které nebyly realizovány z důvodu přijatých opatření souvisejících se šířením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2,
- b) obnovení spolupráce se školami na podpoře výuky tematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (dále jen OČMU),

- c) realizace kurzů pro učitele základních a středních škol k výuce tematiky OČMU dle akreditovaných programů HZS ČR nebo ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem s důrazem na regionální potřeby a vzdělávací praxi,
- d) podpora vzdělávání budoucích učitelů v problematice OČMU na vysokých školách a spolupráce s vysokými školami připravujícími budoucí učitele,
- e) realizace vědomostních soutěží pro žáky, studenty i obyvatele, a to v on-line prostředí nebo v rámci vybraných preventivně-výchovných akcí,
- f) spolupráce s organizacemi působícími celorepublikově i regionálně v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva,
- g) realizace preventivně výchovné kampaně Hrozby v tvém okolí.

a) obnovení aktivit v preventivně výchovné činnosti plánovaných na období 2020 a 2021

Jak je již výše stručně popsáno, rok 2022 byl pro přípravu obyvatelstva na předcházení a zvládnutí mimořádných událostí v první polovině roku poznamenán přetrvávající pandemií onemocnění COVID-19. Rozkazy generálního ředitele HZS ČR, kterými se ukládaly povinnosti příslušníkům a zaměstnancům HZS ČR z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru na území ČR v zájmu zajištění plnění služebních a pracovních úkolů v době pandemie a zajištění akceschopnosti HZS ČR, striktně omezovaly přímý kontakt s veřejností. Tato mimořádná opatření byla rozkazem generálního ředitele HZS ČR zrušena 30. května 2022. Přímá činnost v oblasti PVČ tak mohla být uskutečňována pouze 7 měsíců z roku.

Od začátku března až do konce roku 2022 významně ovlivnilo realizaci PVČ zapojení příslušníků oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS krajů (tedy stěžejních organizátorů a realizátorů PVČ) do řešení humanitární pomoci spojené s uprchlickou krizí kvůli válečnému konfliktu na Ukrajině. Zejména se jednalo o činnosti související se zřízením a zabezpečením nepřetržitého chodu Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině včetně zajištění dočasného nouzového ubytování, poskytování ubytování uprchlíkům prostřednictvím informačního systému HUMPO a jejich transport, obsluha telefonních linek pomoci uprchlíkům, distribuce humanitární pomoci a další úkoly.

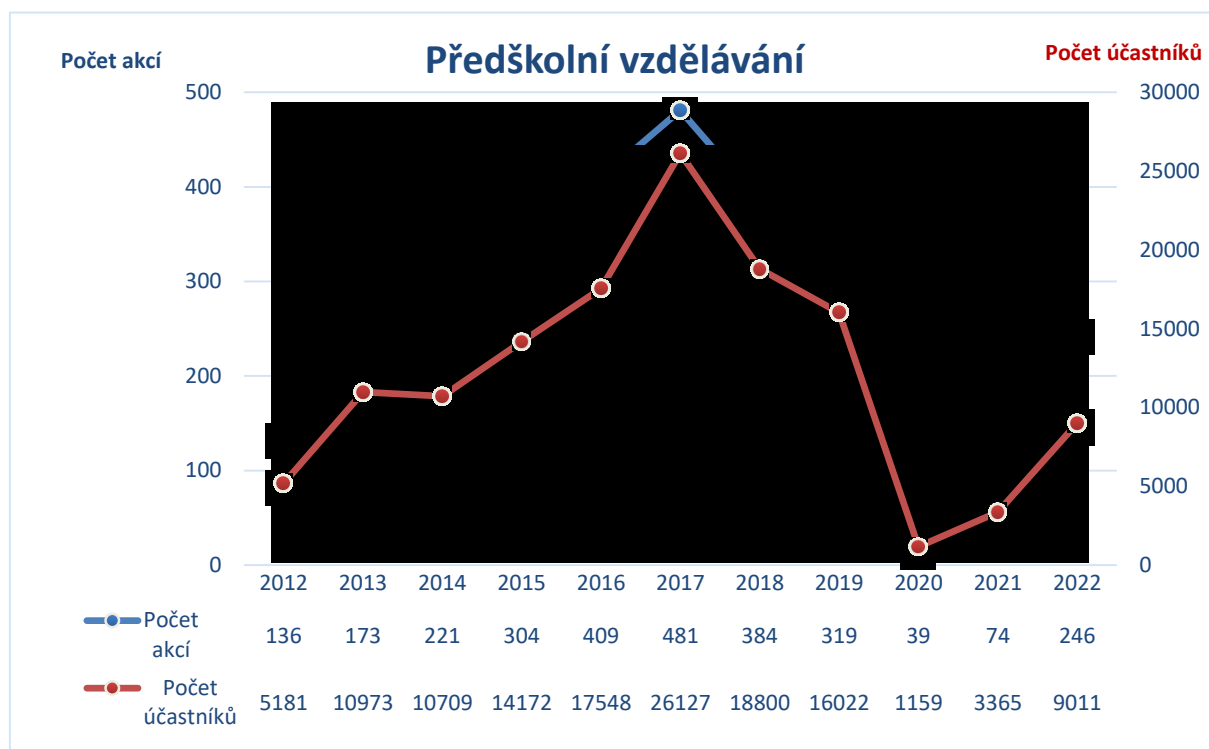
b) obnovení spolupráce se školami na podpoře výuky OČMU

Vzdělávání dětí, žáků a studentů je pro HZS ČR základním pilířem celé přípravy obyvatelstva a této činnosti věnují odpovídající prostor a pozornost.

Po více jak dvouletém výrazném omezení přímé podpory výuky OČMU byl ze strany škol o spolupráci s HZS ČR velký zájem. Problematické však bylo současné vytížení pedagogických pracovníků nadstandardními úkoly spojenými se zapojením příchozích žáků a studentů z Ukrajiny do vzdělávacího procesu a dále dosud nedotažené úkoly z období protiepidemických opatření – doučení zameškané látky, kvalitní fixace učiva a jeho procvičení. Z těchto důvodů se velmi obtížně nacházely vhodné termíny pro realizaci podpory výuky OČMU.

Předškolní vzdělávání

V roce 2022 příslušníci navštívili 217 tříd mateřských škol a předškolních zařízení s 8.624 dětmi. Dále v rámci vzdělávacích programů HZS ČR proškolili dalších 29 tříd – 387 dětí, což je celkem **246 tříd mateřských škol** a ostatních předškolních zařízení s **9.011 dětmi**.

Základní a střední vzdělávání

V roce 2022 příslušníci navštívili se svými besedami 436 tříd ZŠ s 22.190 žáky a 79 tříd SŠ s 5.401 studenty. V rámci vzdělávacích programů HZS ČR proškolili dalších 951 tříd ZŠ s 19.277 žáky a 43 třídy SŠ s 1.234 studenty, což bylo celkem **1.509 tříd základních a středních škol s 48.102 žáky a studenty**.

HZS Pardubického kraje se tradičně zapojil do kampaně **Bezpečně do školy**. Ve spolupráci s Krajským úřadem Pardubického kraje, Policií ČR a Zdravotnickou záchrannou službou připravil pro zhruba 6.500 prvňáčků dárkový balíček s bezpečnostními, vzdělávacími

a zábavnými prvky. Dále se zaměřil u této cílové skupiny na přednášky osvědčeného modelu výuky **Chraň se člověče** pro školská zařízení nacházející se v zónách havarijního plánování a v zónách ohrožení. Spolupráce se školami v zónách probíhala i v rámci taktických cvičení, kde HZS Pardubického kraje zpracoval Karty opatření společensky významných objektů, kterými jsou právě i školská zařízení. Provedl **2 taktická cvičení** zaměřená na únik nebezpečné látky s cílem prověřit činnost pedagogického sboru a vedení škol v zónách. Po skončení cvičení proběhly přednášky na téma únik nebezpečných látek, varování, improvizovaná ochrana a správné postupy v těchto situacích.

Také HZS Moravskoslezského kraje se věnoval školským zařízením ohroženým úniky nebezpečných látek a realizoval program Vzdělávání pedagogů, žáků a studentů v zónách ohrožení. V něm je zahrnuto 106 školských zařízení ohrožených úniky nebezpečných látek ze stacionárních zdrojů rizik a přirozenou povodní. V roce 2022 navštívil v rámci tohoto programu 9 MŠ (36 pedagogů), 8 ZŠ (175 žáků), 3 SŠ (254 studentů).

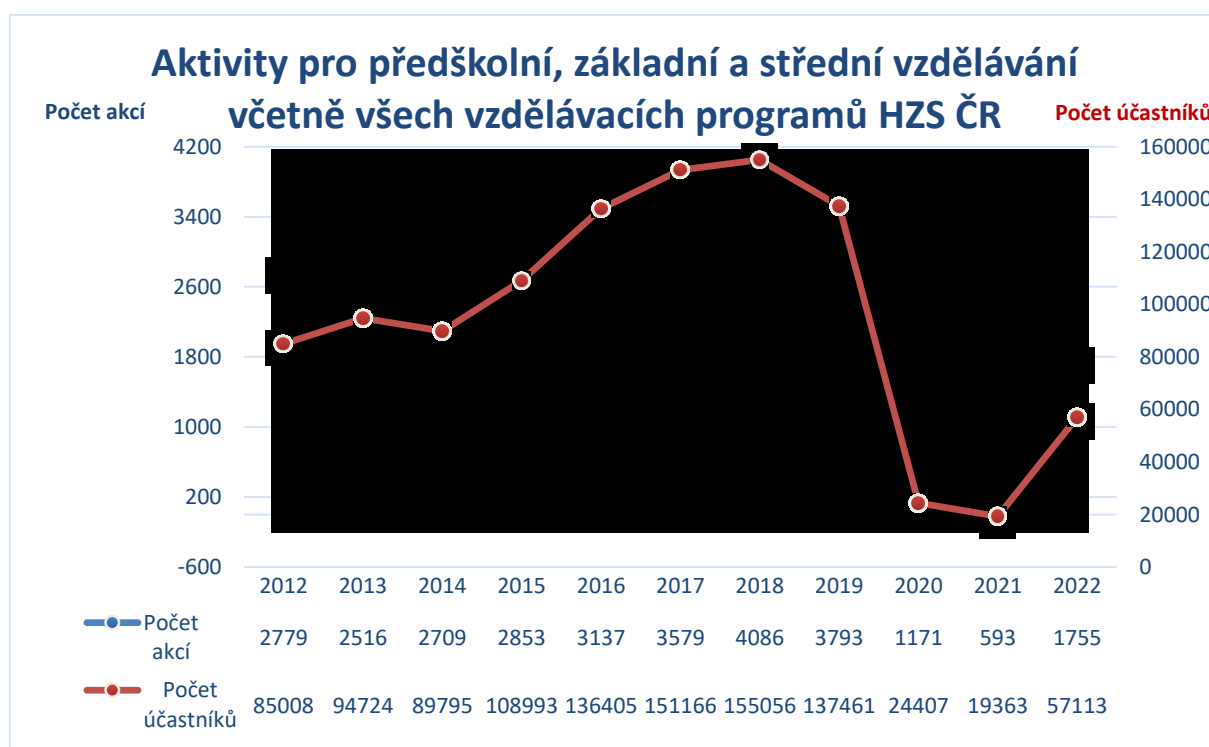
HZS hl. m. Prahy zorganizoval ve spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy, Policií ČR a Zdravotnickou záchrannou službou v areálu Holešovické tržnice tradiční **Didaktický týden**, v rámci kterého bylo proškoleny cca 900 žáků 1. stupně ZŠ z Prahy 7.

HZS Ústeckého kraje ve spolupráci s Policií ČR připravil projekt vzdělávání pro studenty posledních ročníků středních škol Ústeckého kraje **Safety Road**. Jednalo se o 3 celodenní akce, kde v rámci přednášek a ukázek základních složek IZS bylo osloveno 890 studentů (skupiny po 30 – 60 osobách). Projekt apeluje na bezpečné chování mladých řidičů, využívá prezentaci tragických dopravních nehod v Ústeckém kraji a sdílení zkušeností z těchto zásahů zprostředkované přímo zúčastněnými hasiči, policisty a záchranáři.

HZS Jihočeského kraje vytvořil v roce 2021 pro děti předškolního věku a pro žáky 1. stupně ZŠ sérii videí **Kartoňáci**, kde v osmi dílech představují dvě loutkové postavy různé rizikové situace a jejich správné zvládnutí. Odkazy na videa byly rozeslány na všechny MŠ a ZŠ v Jihočeském kraji a jsou umístěna na YouTube kanálu HZS Jihočeského kraje, kde měly za rok 2022 celkem 2.030 zhlédnutí.

Příprava dětí, žáků a studentů celkem:

Spolupráce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

MŠMT zahájilo v listopadu 2021 prostřednictvím Národního pedagogického institutu (dále jen NPI) práce na velkých revizích Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). Samotná revize RVP ZV probíhá v několika základních krocích až do roku 2024 (viz obr. č. 1).

Obr. č. 1

Ke každé vzdělávací oblasti vznikl expertní tým zpracovatelů, který na přelomu roku 2022 a 2023 zpracovával materiál *Analýza stavu, přínosů a problémů vzdělávací oblasti (tzv. **Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a zdraví**)*.

Problematika ochrany člověka za mimořádných událostí, vnitřní bezpečnosti a terorismu, která gesčně spadá do působnosti Ministerstva vnitra, je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Do uvedené oblasti spadají i další problematiky bezpečnosti, které jsou v gesci Ministerstva zdravotnictví (poskytování první pomoci), Ministerstva dopravy (bezpečnost silničního provozu) a Ministerstva obrany (příprava občanů k obraně státu). Společným cílem všech zmíněných resortů je sdružit uvedené problematiky do jednoho celku, aby na sebe kontinuálně navazovaly a doplňovaly se. Z tohoto důvodu vznikl návrh oblast přejmenovat na *Člověk, jeho osobnost, zdraví a bezpečí*.

V roce 2023 bude po schválení **Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a zdraví** **přistoupeno ke konkrétní tvorbě úprav RVP ZV**.

Kontrola aktuálnosti materiálů a publikací OČMU

V roce 2022 byly průběžně doplňovány webové stránky HZS ČR (záložka ochrana obyvatelstva/výchova a vzdělávání obyvatelstva), Intranet HZS ČR a webové stránky www.ocmu.cz určené pedagogickým pracovníkům k podpoře výuky OČMU o nově vytvořené materiály. Na Intranetu HZS ČR je k využití všem realizátorům PVČ uložen přehled aktuálních vzdělávacích pomůcek <http://wp.grh.izscr.cz/index.php/category/materialy-pro-ucitele/>.

Výstava k historii branné výchovy v české škole

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského připravilo pro školní rok 2021/2022 výstavu s názvem Škola a válka. Branná výchova v české škole, která byla veřejnosti přístupná od září 2021 do konce června 2022. Výstava návštěvníkům přiblížila historii výuky předmětu branná výchova v jeho komplexnosti, snažila se tuto problematiku postihnout ve všech jednotlivých složkách. Na přípravě výstavy spolupracovalo MV-GŘ HZS ČR. Cílem zapojení HZS ČR bylo ukázat kontrast mezi minulým a současným pojetím školní výuky bezpečnosti a sebeochrany jednotlivce. Na výstavě byly prezentovány stěžejní aktivity HZS ČR ve vztahu ke školám, byly zde vystaveny aktuální učebnice, metodické příručky a různé vzdělávací pomůcky k výuce problematiky OČMU. Návštěvníci byly pomocí bannerů seznámeni se stručným vývojem vzdělávání v bezpečnostních tématech v ČR po roce 1989. Tuto výstavu za dobu jejího trvání navštívilo celkem 2.724 žáků a studentů s pedagogickým doprovodem.

Multimediální učebny

V podpoře vzdělávání dětí, žáků a studentů se osvědčily tzv. multimediální učebny. Postupně počet těchto učeben narůstá a zkvalitňuje se jejich vybavení. 7 HZS krajů (HZS hl.m. Prahy, HZS Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina) vlastní celkem 12 těchto učeben, které slouží jak školám a jejich pedagogům, tak členům jednotek sboru dobrovolných hasičů nebo veřejnosti v rámci preventivně výchovných akcí jako jsou exkurze na stanicích, různé soutěže, besedy či semináře. HZS Jihočeského kraje v rámci přednášek zařadil také výukový program ve virtuální realitě Únikovka 112 vytvořený Centrem pro bezpečný stát, z.s. Tato volně dostupná simulačně vědomostní hra je založená na principu klasických únikovek v moderním technologickém prostředí virtuální reality, kde hráči řeší rozmanité úkoly z problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. I v této oblasti se projevil vliv aktuální situace, multimediální učebna HZS Středočeského kraje

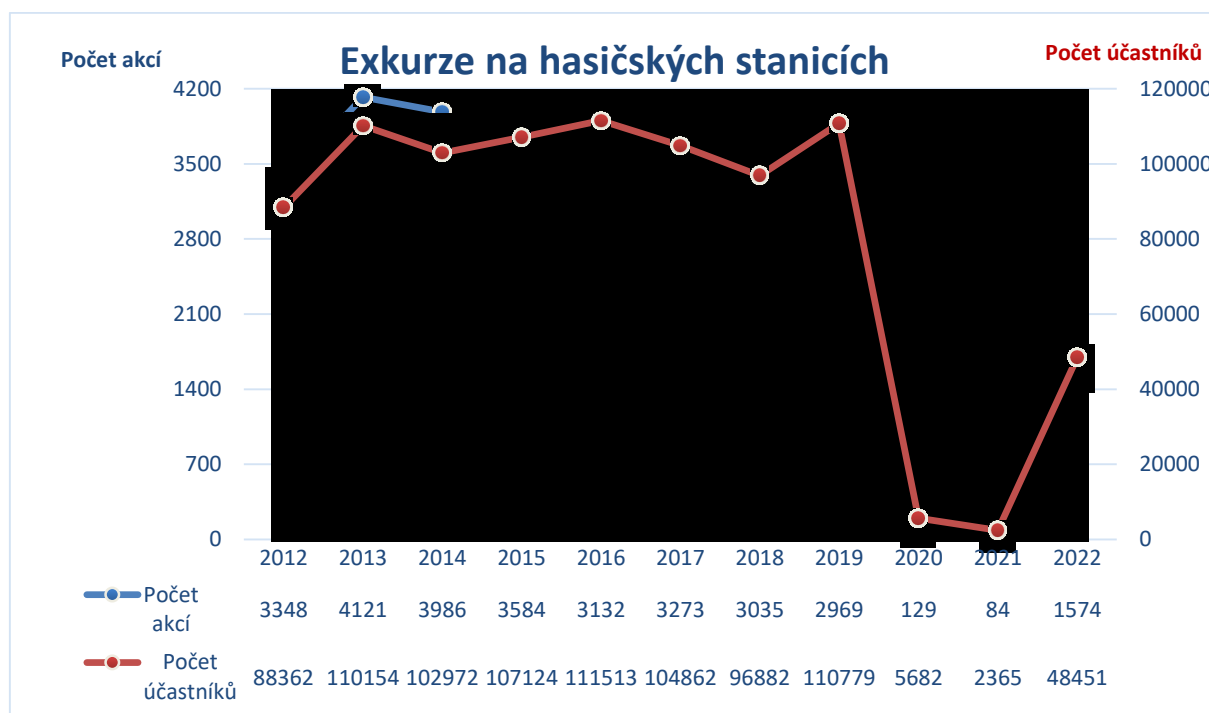
v Kolíně byla upravena na mateřskou školu pro ukrajinské děti, v průběhu roku ji tak nebylo možné využívat.

Postupně také narůstá počet vzdělávacích koutků, které se zřizují na hasičských stanicích, kde není vhodná místnost pro zřízení učebny. Tyto koutky, vybavené názornými pomůckami (např. domečkem rizik, přenosnými hasicími přístroji, hlásiči požárů apod.), grafikou s tematikou požární ochrany a ochrany obyvatelstva a vzdělávacími materiály, slouží jako podpora příslušníkům při provádění exkurzí.

V roce 2022 proběhlo celkem **334 aktivit v multimediálních učebnách a vzdělávacích koutcích, kterých se zúčastnilo 8.219 osob, převážně dětí a mládeže.**

Exkurze na hasičských stanicích

V roce 2022 se konalo **1.574 exkurzí s účastí 48.451 osob, převážně dětí a mládeže.** O tyto aktivity byl vždy velký zájem, jak ze strany škol tak veřejnosti. Po rozvolnění protiepidemických opatření byl zájem enormní. HZS krajů, které mají k dispozici výše zmíněné multimediální učebny nebo vzdělávací koutky, propojují exkurzi na hasičských stanicích s přednáškou z oblasti požární prevence a ochrany obyvatelstva vždy přizpůsobenou dané cílové skupině návštěvníků.

c) realizace akreditovaných kurzů

K přípravě učitelů jsou primárně určeny kurzy akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT), a to pro pedagogické pracovníky základních a středních

škol k výuce tematiky ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (dále jen OČMU) a kurz Příprava škol a školských zařízení na mimořádné události, který je určen zejména ředitelům a managementu škol. Tyto kurzy jsou zařazeny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jsou uskutečňovány buď přímo jednotlivými HZS krajů, nebo ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem.

V roce 2022 se podařilo zorganizovat pouze 1 kurz prezenční formou (HZS Královéhradeckého kraje) se 46 účastníky. Vyhodnocení evaluačních dotazníků od účastníků tohoto kurzu je v příloze č. 1. U ostatních HZS krajů byly kurzy naplánované, ale z důvodu velmi nízkého počtu přihlášených účastníků se neuskutečnily. Pedagogové aktuálně dávali přednost vzdělávacím a konzultačním kurzům v oblasti výuky žáků a studentů z Ukrajiny.

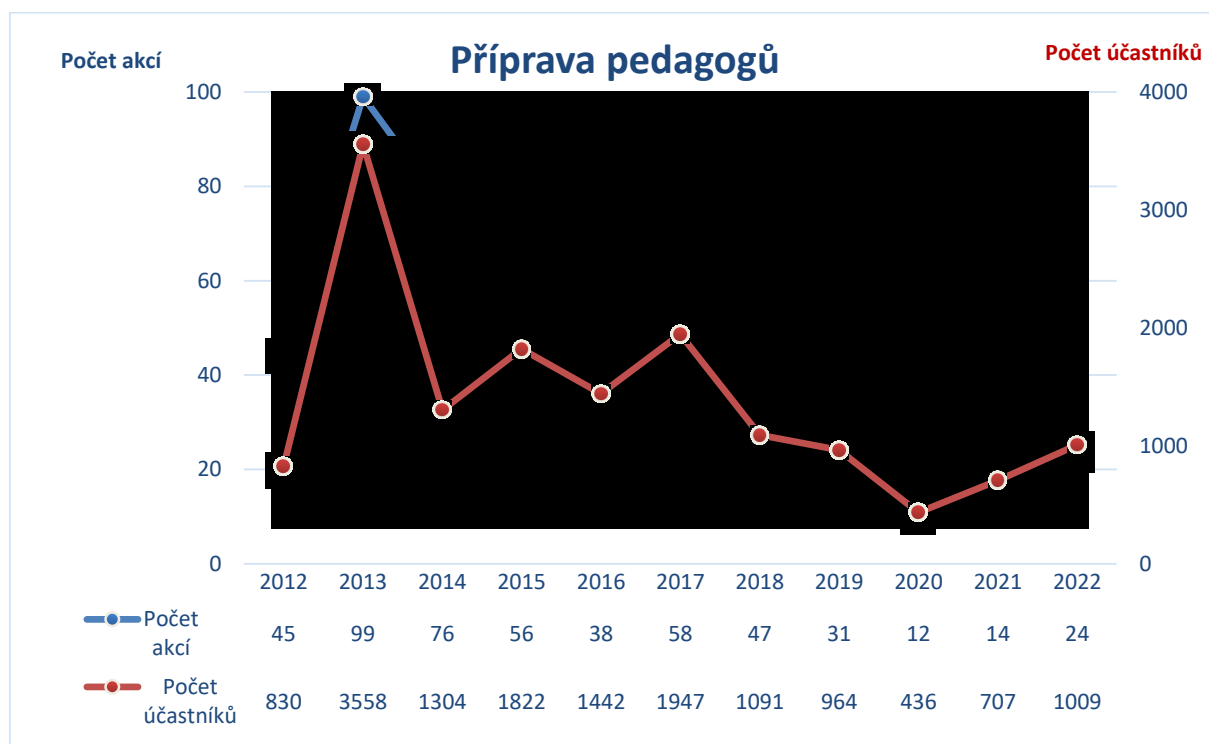
V roce 2022 byly kurzy pro pedagogy k výuce OČMU reakreditovány MŠMT pod č.j.: MSMT-21776/2022-2-758, platnost nové akreditace je stanovena do 22. září 2025.

Vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků ve školství probíhalo v roce 2022 i dalšími doplňkovými formami:

- HZS Pardubického kraje se zúčastnil odborné konference Bezpečné klima ve školách Pardubického kraje, kde 78 účastníkům z řad ředitelů a pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ prezentoval problematiku bezpečnosti a nejčastějších druhů mimořádných událostí ve vzdělávacích zařízeních, vysvětlení zásad evakuace a naopak ukrytí, zpracování základní bezpečnostní dokumentace apod.,
- HZS Zlínského kraje uspořádal seminář pro školní metodiky prevence Zlínského kraje s účastí 47 osob,
- HZS Plzeňského kraje dlouhodobě realizuje ve spolupráci s odborem školství a sportu Magistrátu města Plzně pro pedagogy základních škol na území města Plzně vzdělávací semináře Mimořádné události a krizové situace a jejich praktické zvládnutí. V roce 2022 uspořádal 9 seminářů pro 348 plzeňských pedagogů, další seminář pak pro 43 pedagogů ZŠ v Rokycanech. Dále realizoval dvoudenní školení pro ředitele mateřských škol v Plzni. Jeho cílem bylo teoreticky připravit vedení MŠ na správný způsob nácvičku evakuace dětí a zaměstnanců, ve druhé části se ředitelé zúčastnili jako diváci taktického cvičení hasičů, jehož součástí byla komentovaná záchrana osob z hořící budovy a evakuace MŠ,
- HZS Ústeckého kraje v rámci přípravy na projektový den ZŠ v Žatci proškolil ve 4 hodinách učitele v oblasti ochrany obyvatelstva a požární prevence a dále je seznámil s projektem Hasiči pro školy, jeho obsahem a možnostmi využití při výuce,

- u HZS Karlovarského kraje byla příprava pedagogů v roce 2022 zajišťována v areálu Centra zdraví a bezpečí v rámci vzdělávacích kurzů pro školy se zaměřením na oblast běžných rizik, poskytování první pomoci a mimořádných událostí, kterých se pedagogové účastnili se svými žáky a studenty, čímž si sami osvojili či rozšířili znalosti a dovednosti v těchto oblastech. Tyto kurzy absolvovalo 443 pedagogů.

Celkem se tedy podařilo oslovit při **24 akcích 1.009 pedagogů**.

d) podpora vzdělávání budoucích učitelů na vysokých školách

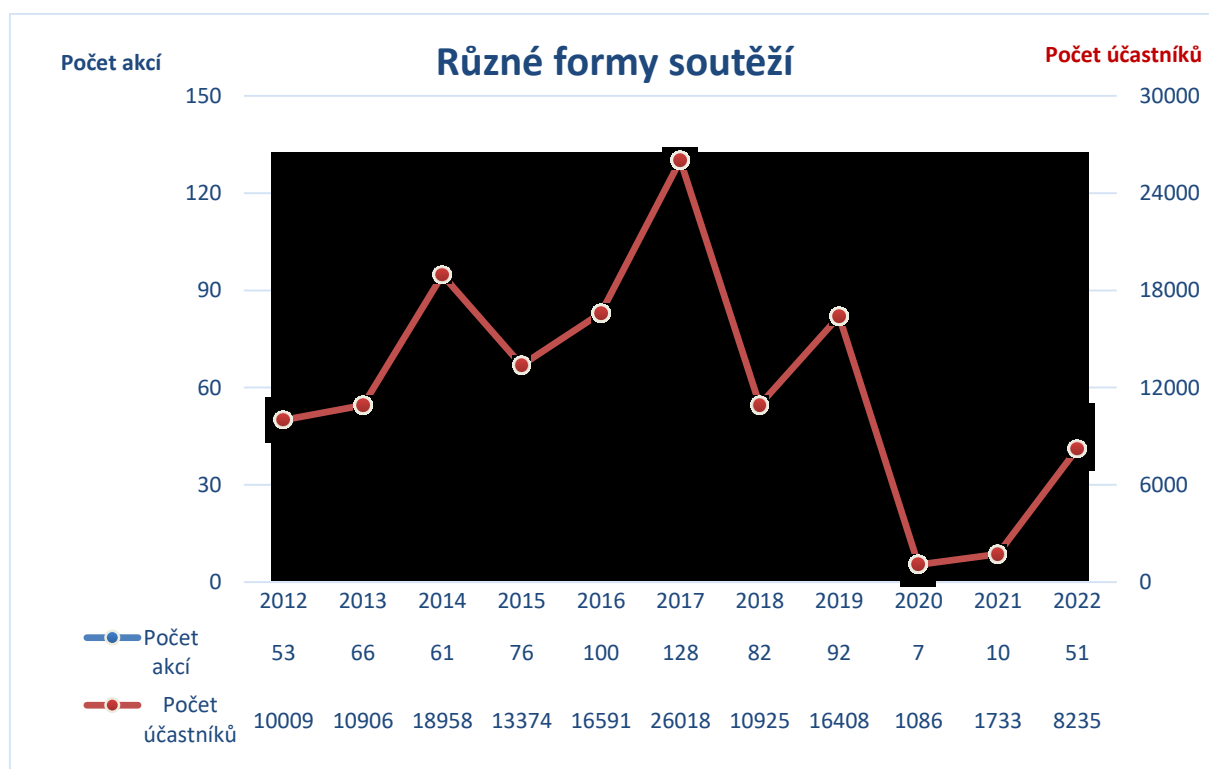
Celkem 10 HZS krajů a MV-GŘ HZS ČR spolupracovalo v roce 2022 s vysokými školami (spolupráce navázána s celkem 18 VOŠ nebo VŠ), podporovalo výuku svou přednáškovou činností, vedením a oponováním závěrečných prací, zajišťováním exkurzí a praxí pro vysokoškolské studenty a také přednáškovou činností pro studenty Univerzity třetího věku. Část aktivit probíhala distančně, exkurze a praxe pro studenty byly v první polovině roku omezené. Těmito formami podpory vzdělávání bylo v roce 2022 osloveno celkem **1.089 studentů**.

HZS Olomouckého kraje navázal spolupráci s VOŠ CARITAS, kde se studenti zaměřují na charitativní a humanitární práci. Příslušníci si pro studenty připravili praktickou ukázkou použití mapových podkladů v GIS, v přednášce si prohloubili a rozšířili znalosti v oblasti humanitního práva, seznámili se s připraveností HZS ČR směrem k nouzovému přežití a vybavením evakuačního střediska a se sklady humanitární pomoci.

HZS Jihočeského kraje pokračoval v zabezpečování výuky předmětů Ochrana obyvatelstva a prevence rizik a Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Dále se příslušníci zapojili do výuky předmětů s tematikou požární prevence, IZS, ochrany obyvatelstva a krizového řízení na dalších fakultách Jihočeské univerzity a na Vysoké škole evropských a regionálních studií. Výuku absolvovalo zhruba 480 studentů.

e) realizace soutěží

V roce 2022 se podařilo MV-GŘ HZS ČR, HZS Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Olomouckého, Moravskoslezského, Zlínského kraje a Kraje Vysočina zorganizovat nebo se podílet na **51 různých soutěžích** (vědomostních, pohybově-vědomostních a výtvarných), kterých se zúčastnilo **8.235 soutěžících**.

Pohybově-vědomostní soutěže:

- HZS Jihočeského kraje obnovil největší celokrajskou pohybově-vědomostní soutěž pro žáky ZŠ **Mladý záchranář v akci**. Společně s Policií ČR zadal v prvním kole na Facebooku a webových stránkách 8 úkolů. Soutěže se v prvním kole zúčastnilo téměř 500 žáků. Šest nejlepších týmů z 1. stupně a šest z 2. stupně ZŠ postoupilo do finálového kola, které proběhlo na stanici České Budějovice. Zde soutěžící plnili 8 různých úkolů na stanovištích.

- HZS Olomouckého kraje se například zapojil do pohybově-vědomostní soutěže, která každoročně probíhá v Prostějově s názvem **O pohár Zdravého města**. Soutěžila čtyřčlenná družstva žáků 6. tříd prostějovských škol, kde na jednotlivých stanovištích žáci plnili vědomostní i pohybové úkoly.
- HZS Zlínského kraje ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Otrokovice a dalšími složkami IZS zorganizoval pro žáky 8. tříd ZŠ celodenní venkovní pohybově-vědomostní soutěž **Soutěžní den s IZS**. Pro šestičlenná družstva byla připravena jednotlivá stanoviště (za HZS ZLK požární prevence, OČMU, lezci a jízda na člunu). Celkem se této akce zúčastnilo 90 žáků.
- HZS Středočeského kraje ve spolupráci se Spolanou Neratovice a Gymnáziem V. Třebízského uspořádal 5. ročník soutěže **Výzva pro chemika**, která byla určena týmům žáků 8. a 9. ročníků ZŠ. Soutěž byla tříkolová, v 1. kole řešili žáci úkol ve školní laboratoři, natáčeli ho na video a vyplňovali vědomostní test z chemie. 2. kolo probíhalo přes MS Teams a bylo čistě vědomostní. Závěrečné kolo, kam postoupilo 5 nejlepších týmů, se konalo opět v laboratoři. Soutěžní týmy určovaly chemickou látku podle vlastností, hledaly zdroj ionizujícího záření, manipulovaly se zářičem radiace (testovací etalon), provedly chemický pokus a plnily další úkoly.

Soutěže v on-line prostředí a další formy soutěží:

- HZS Moravskoslezského kraje připravil pro veřejnost vědomostní kvíz s využitím Google formuláře **Hrozby ve tvém okolí**. Každé soutěžní téma přibližoval krátký úvodní komentář, po kterém následovaly otázky s možností jedné či více správných odpovědí. Soutěžních otázek bylo celkem deset a ihned po odeslání odpovědi se soutěžící dozvěděl svůj výsledek. V případě, že odpověděl špatně, byla mu správná odpověď zdůvodněna. Soutěžní otázky se týkaly např. nebezpečných látek, povodní, požárů spotřebičů s akumulátorem větší kapacity (např. elektrické koloběžky), správného chování při zaznění varovného signálu. Celkem se soutěže zúčastnilo 353 respondentů.
- HZS Jihomoravského kraje se nově podílel na organizaci soutěží Magistrátu města Brna **Bezpečně Brnem a Bezpečně Brnem Junior**. Dvoukolových soutěží se zúčastnilo 332 dětí a 1.217 dospělých soutěžících, první část byla online a závěrečné klání těch nejlepších proběhlo na Dnu mobility. Navázaná spolupráce bude pokračovat i v roce 2023.
- MV-GŘ HZS ČR pokračovalo ve **vědomostní soutěži pro děti a mládež** o Hasičské pohádky 2 na webových stránkách a facebooku MV-GŘ HZS ČR. Každý měsíc byly uveřejněny nové soutěžní otázky z oblasti ochrany obyvatelstva, požární prevence a IZS.

Z došlých správných odpovědí, kterých v průměru dorazilo 30 měsíčně, byli vylosováni 3 výherci. Na chybné odpovědi bylo odpovídáno opravou chyby s vysvětlením.

- MV-GŘ HZS ČR u příležitosti Evropského dne tísňové linky 112 dne 11. února 2022 vyhlásilo tradiční celostátní výtvarnou soutěž **Dávají za nás ruku do ohně**. Tentokrát byl tématem 3D model hasicího přístroje. Do soutěže bylo zasláno v 6ti věkových kategoriích 217 nápaditých a zdařilých modelů.
- Pod záštitou primátora města Plzeň připravil HZS Plzeňského kraje pro základní školy XI. ročník výtvarně-vzdělávací soutěže **Kdy zavolat 150**. Do soutěže se přihlásilo 377 obrázků z 15 škol, po vyhodnocení výsledků proběhly dvě výstavy pro veřejnost, a to v prostorách plzeňské radnice a Techmáníi.
- Dále HZS Plzeňského kraje zrealizoval vědomostní soutěž pro žáky ZŠ v on-line prostředí **Vím a umím si poradit**. Probíhala po dobu pěti týdnů a zapojilo se do ní 42 tříd z 15 ZŠ okresu Tachov, celkem cca 760 žáků. Prostřednictvím e-mailu byly školám jednou týdně zasílány otázky z tematiky OČMU a následně vyhodnoceny. Soutěž měla velice kladné ohlasy ze stran škol.

f) spolupráce s organizacemi působícími celorepublikově i regionálně v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva

HZS ČR aktivně a dlouhodobě spolupracuje na přípravě obyvatelstva také s dalšími subjekty - svazy, nestátními neziskovými organizacemi či spolky.

HZS Karlovarského kraje dlouhodobě úzce spolupracuje s **Asociací záchranný kruh**, zejména se příslušníci podílí na aktivitách **Centra zdraví a bezpečí – Světa záchranářů** (dále jen CZB). V CZB probíhalo vzdělávání dětí, mládeže a ostatních cílových skupin v programech Svět rizik, Svět ohně, Mimořádné události, První pomoc a mnohých dalších včetně jednorázových akcí pro veřejnost např. Ty to zvládneš, Den zdraví, Den bez aut. Proběhly letní příměstské tábory, na jejichž realizaci i na realizaci všech ostatních aktivit spolupracovali profesionální záchranáři všech složek IZS. V průběhu roku 2022 byl v rámci rozvoje areálu z prostředků Fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů dostavěn pavilon Bezpečnost v dopravě. S Asociací Záchraný kruh spolupracovaly také jednotlivé HZS krajů a MV-GŘ HZS ČR, buď na základě uzavřených smluv, nebo po ústní dohodě. Zejména využívaly vytvořené vzdělávací materiály, jako jsou výuková videa, interaktivní multimedialní učebnice, pracovní listy, testovací systém či databázi obrázků v rámci svých preventivně vzdělávacích akcí, nebo tyto materiály doporučovaly pedagogům na svých kurzech. V roce 2022 pokračovala realizace projektu „Ty to zvládneš“ – SETKÁNÍ S REALITOU, v jehož rámci jsou vytvářena a publikována úderná

a inovativní instruktážně-analytická videa, která vycházejí z reálných dopravních nehod. Jedná se o unikátní spojení reálných záběrů ze zásahů složek IZS doplněné o analýzu nehod a preventivně-emozivní sdělení z úst záchranářů nebo účastníků dopravních nehod. Na realizaci tohoto projektu spolupracovaly nejen zástupci složek IZS, ale i další odborníci na bezpečnost v dopravě. Výsledkem tohoto projektu jsou desítky videí z reálných nehod, podpůrné komunikační teasery a řada mediálních výstupů publikovaných na sociálních sítích, webových stránkách <http://realita.tytozvladnes.cz> a v médiích k dalšímu bezplatnému šíření a využití širokou veřejností.

Dále HZS ČR spolupracuje se zájmovým sdružením **Centrum pro bezpečný stát, z.s.**. V jejím rámci je vytvořen, provozován a pravidelně aktualizován portál pro pedagogické pracovníky **www.ocmu.cz**, který sdružuje všechny podpůrné materiály a informace pro výuku OČMU. Ve spolupráci s HZS Jihočeského kraje v roce 2022 probíhala propagace vzdělávacích videí cyklu **Co dělat v krizových situacích** na Facebooku a YouTube, tvorba nových dílů tohoto cyklu a dále tvorba a propagace výukového programu ve virtuální realitě Únikovka 112, který je volně přístupný na YouTube kanálu.

Spolupráce mezi HZS ČR a **Svazem hasičů Čech, Moravy a Slezska** je trvalá a velmi široká. Na centrální úrovni jsou zástupci MV-GŘ HZS ČR pravidelně zváni na porady Ústřední odborné rady ochrany obyvatelstva a Ústřední odborné rady prevence. Obdobně jsou zástupci HZS krajů pravidelně zváni jak na krajské, tak okresní porady těchto odborných rad. Celoroční spolupráce probíhala také při organizování různých vzdělávacích aktivit, jako byly přednášky či besedy, exkurze, soutěže či jednorázové akce. Spolupráce dále zahrnovala vzdělávání členů SDH obcí v oblasti ochrany obyvatelstva a požární prevence, jak je níže uvedeno u přípravy dospělé populace.

Každoročně HZS ČR ve spolupráci s **Českou asociací hasičských důstojníků, z.s.** (dále jen ČAHD) vyhláší na pátek 13. **Den požární bezpečnosti**. V roce 2022 byl pátek 13. května 2022 tematicky zaměřen na předcházení požárům v přírodě. V tento den se konala u všech HZS krajů řada akcí pro veřejnost, zejména prezentační akce se stánkem PVČ a Den otevřených dveří na hasičských stanicích. Dále byly informace k předcházení požárům v přírodním prostředí distribuovány na obecní úřady a do obecních zpravodajů, umístěny na sociální sítě a prostřednictvím médií. HZS Moravskoslezského, Olomouckého a Královéhradeckého kraje uspořádaly ve spolupráci s ČAHD pro zástupce obcí, veřejné správy, sociálních zařízení, bytových družstev, společenství vlastníků jednotek apod. bezplatný celodenní seminář Ochrana domácností před požáry a nebezpečnými plyny, prevence proti vzniku požárů, výbuchů a otrav, kterého se zúčastnilo 52 osob. HZS Moravskoslezského kraje ve spolupráci s ČAHD uspořádal

2 odborné semináře k problematice kategorizace staveb z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Zúčastnilo se jich 122 zástupců státní správy, samosprávy a odborné veřejnosti.

Ve spolupráci s **Citadelou Bruntál, z.s.** proběhl v roce 2022 úvodní kurz i navazující seminář programu Hasík CZ pro HZS ČR a JSDH Jihomoravského kraje.

HZS Moravskoslezského kraje dlouhodobě spolupracuje s **Hasičským muzeem v Ostravě**, které kromě veřejnosti často navštěvují třídní kolektivy. V běžném provozu ho v roce 2022 navštívilo 3.426 osob. Muzeum se dále zapojilo do kulturního festivalu Ostravská muzejní noc (téměř 1.200 návštěvníků za noc) a do akcí Den s Technotrasou a Ostravský kompot (cca 5.000 návštěvníků). HZS Moravskoslezského kraje se na těchto akcích podílel stánkem PVČ. V roce 2022 probíhala příprava nových expozic s cílem obohatit muzejní exponáty o informace z oblasti ochrany obyvatelstva a požární prevence a zajistit tak větší vzdělávací charakter.

g) realizace preventivně výchovné kampaně Hrozby v tvém okolí

Jednotlivé HZS krajů nejčastěji tato témata zařadily do přednášek a seminářů pro dospělou populaci a umísťovaly příspěvky na weby a sociální sítě HZS krajů. HZS Moravskoslezského kraje uspořádal samostatnou soutěž na tato témata, která byla zahájena 13. října 2022 na Mezinárodní den snižování rizika katastrof (viz výše u realizace různých forem soutěží). HZS Jihočeského kraje zakomponoval tato témata do prvního kola soutěže Mladý záchranář v akci. HZS Karlovarského kraje na tato témata zaměřil besedy na 2. stupni ZŠ kombinované s provedením cvičného požárního poplachu a prověřené závěrečným znalostním testem.

II. Další aktivity v oblastech přípravy obyvatelstva

1) Programy a projekty přípravy obyvatelstva

V roce 2022 HZS ČR realizoval následující programy a projekty:

Hasiči pro školy

V roce 2022 byly vytvořeny další podpůrné materiály projektu (bannery, letáky, záložky, samolepky) a realizován jejich tisk. Veškerý vytvořený materiál je volně ke stažení na webových stránkách projektu. **Celkový počet stažení výstupů tohoto projektu je 11.540.**

Videoprojekt OČMU

HZS Středočeského kraje ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou a Krajským ředitelstvím Policie Středočeského kraje osmým rokem pokračoval ve videoprojektu pro

podporu výuky OČMU. Youtubový kanál HZS Středočeského kraje – OČMU zaznamenal v roce 2022 celkem **28.647 nových zhlédnutí o celkové délce 1.912 hodin**.

Když jde o život, přeparkovat nestihnete

HZS Středočeského kraje pokračoval v celoroční kampani Když jde o život, přeparkovat nestihnete. Cílem je dlouhodobou a neagresivní formou upozorňovat obyvatele v hustě zalidněných lokalitách na rizika, která vyplývají z nedodržování legislativy při parkování. Dále pak navázání spolupráce s místní samosprávou a hledání společných řešení přijatelných jak pro obce, tak pro složky IZS, a tím i předcházení fatálním následkům případných mimořádných událostí. Pokračovala také spolupráce se společností AVE (podpůrná kampaň Dnes jde o váš odpad, zítra může jít o váš život), na svozová vozidla byly nalepeny velkoplošné samolepky s projektem. Proběhly také opakované testy průjezdnosti oblastí s hustou zástavbou, především panelových sídlišť, spojené s umístěním varujících letáčků za okna vozidel bránících v průjezdu. Dále byly zveřejněny plakáty kampaně v regionálním tisku, na obecních vývěškách a domovních nástěnkách po dohodě se zástupci obcí a společenství vlastníků jednotek. **Facebooková stránka** projektu opět zaznamenala velký zájem veřejnosti – **oslovila 524.000 uživatelů**. Příspěvky na **Instagramu** dosáhly **28.156 zobrazení** a mají celkem **783 sledujících**. Napříč Středočeským krajem byly publikovány články v tištěných nebo internetových médiích, např. Bezpečný Kolín, Čáslavské noviny, Kutnohorské listy a další.

Projekt Centrum zdraví a bezpečí

Příprava projektu probíhala v roce 2022 u HZS Moravskoslezského kraje, kde se tvořily obsahy vzdělávacích programů pro jednotlivé cílové skupiny a kde proběhla jednání k zajištění vnitřního vybavení centra. K projektu bylo vydáno územní rozhodnutí a jeho realizace se předpokládá v letech 2023-2026.

HZS Olomouckého kraje v rámci přípravy realizace projektu řešil zejména náležitosti vztahující se k vybrané lokalitě určené k výstavbě centra. Probíhala intenzivní jednání s vedením města Olomouce, Olomouckého kraje a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových s cílem najít vhodnou lokalitu. Nabízí se dva vhodné pozemky, jeden v majetku města a druhý v majetku státu, které se nachází v oblasti Olomouc – Neředín, oba jsou dopravně dostupné a aktuálně platný územní plán by výstavbu takového zařízení umožňoval. Pokud se nevyskytne žádný zásadní problém, měly by práce na přípravě být zahájeny obratem a zahájení výstavby pak v průběhu roku 2024. Ve schváleném rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2023 je alokována částka ve výši 1,5 mil. Kč na zpracování projektové dokumentace centra do stupně

dokumentace pro stavební povolení. Za účelem realizace centra dojde dále k doplnění Regionálního akčního plánu Olomouckého kraje, aby obsahoval i toto centrum. V roce 2023 budou probíhat na úrovni Olomouckého kraje i města Olomouce intenzivní jednání s cílem urychleně rozhodnout o výběru lokality a zahájit zpracování projektové dokumentace.

Hasík CZ

Do praktické realizace preventivně výchovných programů Hasík CZ - Výchova dětí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva (zaměřeno na ZŠ) a Hasík CZ - Vaše cesty k bezpečí (zaměřeno na SŠ) bylo v roce 2022 zapojeno 9 HZS krajů (HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského, Plzeňského, Ústeckého, Královéhradeckého, Jihomoravského, Olomouckého, Moravskoslezského a Zlínského kraje) a MV-GŘ HZS ČR. Celkem se této činnosti věnovalo 357 instruktorů z řad HZS ČR a 51 mimo sbor. Proškoleny byly tímto programem **913 tříd MŠ, ZŠ a SŠ, celkem tedy 18.378 dětí, žáků a studentů.**

2) Příprava dospělé populace

Vzdělávání osob v produktivním věku je zejména s ohledem na jejich časovou vytíženost velmi náročné. Uspořádat besedu, přednášku nebo workshop pro tuto cílovou skupinu, aby se jí zúčastnilo odpovídající množství osob, je v porovnání s akcemi pro ostatní cílové skupiny organizačně obtížnější. V roce 2022 se uskutečnilo celkem **101 vzdělávacích aktivit** pro osoby v produktivním věku, kterých se zúčastnilo **7.647 osob.**

Příklady oslovených skupin osob produktivního věku za rok 2022:

- HZS Ústeckého kraje zorganizoval pro 80 zaměstnanců Památníku Tereziín školení na téma požární prevence, v rámci kterého proběhly také ukázky hlásiče kouře, hašení vzníceného oleje, použití přenosných hasicích přístrojů apod.;
- HZS hl. m. Prahy proškolil zaměstnance společností L'Oréal a Skanska;
- HZS Kraje Vysočina se zúčastnil online kulatého stolu pro pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí a pro poskytovatele péče o děti v dětských skupinách, kde přednášel o požární prevenci, příčinách vzniku požárů, protipožárních zařízeních a správném postupu při volání na tísňové linky. Této celodenní akce se zúčastnilo 172 osob.

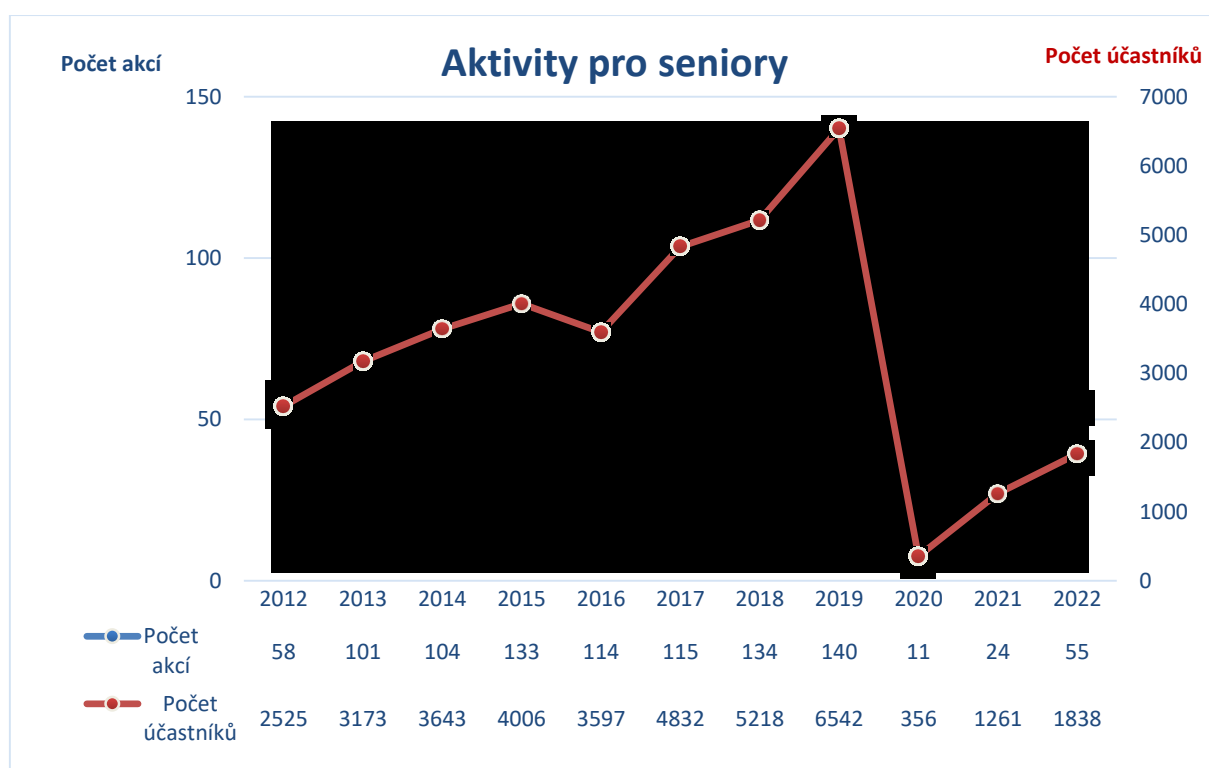
Samostatnou skupinu ve vzdělávání osob v produktivním věku pak tvoří **školení členů sborů dobrovolných hasičů obcí** (dále jen SDH obcí), kterým se jednotlivé HZS krajů každoročně

věnují. Jedná se o metodickou a materiální pomoc při školení Preventista, Technik ochrany obyvatelstva, Specialista ochrany obyvatelstva a Instruktor preventivně výchovné činnosti.

3) Příprava a vzdělávání specifických skupin obyvatelstva

Senioři

Příprava seniorů na běžná rizika, sebeochranu a vzájemnou pomoc při mimořádných událostech probíhala zejména formou přednášek a besed prostřednictvím senior akademií, univerzit třetího věku, ve spolupráci s občanskými sdruženími seniorů, kluby či domovy seniorů a obecními/městskými úřady. V roce 2022 se uskutečnilo **55 aktivit**, kterých se zúčastnilo **1.838 osob v seniorském věku**.

Jako příklad těchto aktivit lze uvést dlouhodobou spolupráci HZS Plzeňského kraje s Městskou Policií Plzeň na Plzeňské seniorské akademii, kde v roce 2022 proběhlo 9 besed. Celkem bylo pro seniory v tomto kraji zorganizováno 13 besed s celkovou účastí 381 seniorů.

HZS Ústeckého kraje ve spolupráci s Městským úřadem Litoměřice uspořádal cyklus besed pro seniory Místa přátelská seniorům, kterých se zúčastnilo 57 seniorů.

HZS Olomouckého kraje pravidelně přednášel v klubech seniorů v rámci celého Olomouckého kraje a také na Univerzitě třetího věku. Tématem přednášek byla bezpečnost v domácnostech a předcházení rizik. Ze závěrečných diskusí vyplynulo, že seniory zejména trápí vysoká cena týkající se revizí a povinností s provozováním spalinových cest a kotlů. Otázky v diskusi se týkaly detektorů kouře a použití přenosných hasičských přístrojů. Dále ve spolupráci s městem

Prostějov uspořádal HZS Olomouckého kraje soutěž jednotlivců a tříčlenných družstev seniorů s názvem Aktivní senior. Na jednotlivých stanovištích plnili senioři vědomostní úkoly i pohybové dovednosti z oblasti ochrany obyvatelstva a požární prevence. Pravidelně v Olomouckém kraji v rámci prázdnin probíhá Táborová škola pro seniory, kterou organizuje Krajská rada seniorů Olomouckého kraje. Ve 2 turnusech se zde prostrídalo 260 seniorů. Příslušníci navštívili oba turnusy a připravili si zajímavou přednášku, ukázkou správného hašení vzníceného oleje při vaření, rozdali seniorům preventivní materiály. Akce byla ze strany pořadatele velmi dobře připravena a pro přednášku byla k dispozici reprodukce, pódium a zázemí pro seniory v podobě odpočinkové zóny s lavičkami.

V roce 2022 se završila spolupráce HZS ČR s Odborem rodinné politiky a politiky stárnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na programu **Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň**, který byl k 30. červnu 2022 ukončen. V 1. pololetí proběhla dvě on-line setkání této platformy. Poslední akcí byla on-line konference na aktuální seniorská témata. Díky této spolupráci se podařilo koordinátorům PVČ HZS krajů navázat nové kontakty na krajských úřadech a v dalších organizacích zabývajících se seniorskou otázkou.

Osoby se zdravotním postižením

10 HZS krajů se v roce 2022 věnovaly aktivitám pro osoby se zdravotním postižením. Vzhledem k mnoha druhům zdravotního postižení (mentálně postižení, slabozrací či nevidomí, neslyšící, vozíčkáři apod.) jsou tyto akce vždy velmi specifické a předávané informace jsou uzpůsobeny druhu postižení. V roce 2022 se celkem uskutečnilo **24 akcí**, kterých se zúčastnilo **940 handicapovaných osob**.

HZS Jihomoravského kraje navázal spolupráci s Národní radou zdravotně postižených Brno. Na základě jejich požadavků uspořádal **celodenní seminář Osoby se zdravotním postižením jako ohrožená skupina v krizových situacích**, na kterém se lektorsky podíleli také zástupci Policie ČR, Zdravotnická záchranné služby, Magistrátu města Brna a Městské policie Brno. Fyzicky bylo přítomno pouze 21 osob (u osob zdravotně postižených panovala obava kvůli šířením onemocnění COVID-19), ale dalších 330 účastníků sledovalo přednášky na streamovací platformě a po celou dobu semináře se aktivně účastnili diskusí a přispívali svými poznatky a dotazy. Výstupem z této akce je plán uspořádat rozsáhlé cvičení evakuace výškové budovy v sídlištní zástavbě s aktivní účastí zdravotně postižených osob.

HZS Zlínského kraje se podílelo na organizaci Olympiády pro nevidomé, kterou pořádala Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, a to ve Valašském Meziříčí s účastí 102 soutěžících.

4) Jednorázové akce pro veřejnost

Všechny HZS krajů a MV-GŘ HZS ČR pořádaly v průběhu roku 2022 pro veřejnost kromě výše uvedených aktivit také jednorázové akce. K těmto aktivitám využívali realizátoři PVČ vlastní mobilní stánky pro outdoorové a indoorové akce s různým vybavením. Návštěvníky akcí seznamovali s problematikami požární prevence, ochrany obyvatelstva a IZS pomocí různých kvízů, testů, domečku rizik, magnetických sad, videospotů a dalších preventivně výchovných pomůcek. V roce 2022 proběhlo celkem **427 jednorázových akcí** (evidujeme pouze akce většího rozsahu, tj. nad 50 osob), kterých se zúčastnilo okolo **265 tisíc osob, z toho cca 15 tisíc dětí a mládeže**. Často se HZS ČR na těchto akcích podílel jako spolupořadatel, obvykle ve spolupráci s dalšími složkami IZS, s Českým červeným křížem, s obcemi či nevládními neziskovými organizacemi. Tyto akce se neřadí svým charakterem k typickým vzdělávacím aktivitám, chápeme je jako doplňkovou formu PVČ a prezentaci HZS ČR.

5) Nové vzdělávací materiály

Hasiči radí pro slabozraké žáky základní školy 8. ročník - tato příručka navazuje na předchozí 3 díly - Hasiči radí pro slabozraké žáky základní školy - I. stupeň, Hasiči radí pro slabozraké žáky 6. ročník a 7. ročník ZŠ. Obsahově koresponduje s interaktivním digitálním výukovým materiálem HZS Ústeckého a Zlínského kraje Hasiči pro školy. Jeho cílem je

podpora výchovy a vzdělávání v oblasti OČMU na ZŠ, konkrétně u této příručky pro 8. ročník se jedná o témata oheň a požár, hašení požáru, požáry v uzavřeném prostoru a v přírodě. Příručka je vzhledem k typu a velikosti písma vhodná nejenom pro žáky slabozraké, ale rovněž dyslektické, příp. žáky se specifickými poruchami ve speciálním školství. Příručku vydal HZS hl. m. Prahy s finanční podporou MV-GŘ HZS ČR a Institutu ochrany obyvatelstva. Poslední díl tohoto cyklu - příručka pro 9. ročník ZŠ bude vydána v letošním roce.

6) Specializační kurz Realizace PVČ u HZS ČR

Vzhledem ke snižujícímu se počtu realizátorů PVČ, zejména v důsledku více jak dvouleté pauzy u přímé PVČ způsobené protiepidemickými opatřeními, považují HZS krajů pořádání tohoto specializačního kurzu za důležité. Je určen zejména příslušníkům, kteří s realizací PVČ nemají žádné nebo jen malé zkušenosti. Jeho hlavním cílem je vybavit příslušníky HZS ČR znalostmi a dovednostmi tak, aby byli schopni provádět PVČ pro různé cílové skupiny na odpovídající úrovni. Vysvětlit základní zásady správné komunikace, a tím zlepšit jejich komunikační techniky, zjednodušit jim jejich přípravu na tyto aktivity a povzbudit je v jejich činnosti. Dále je cílem kurzu sjednotit obsah předávaných informací obyvatelstvu během preventivně výchovných aktivit tak, aby jejich účastníci obdrželi informace z problematiky ochrany obyvatelstva, požární prevence a integrovaného záchranného systému v rámci celé ČR shodně. V roce 2022 se kurzu zúčastnilo a úspěšně ho absolvovalo 24 příslušníků HZS ČR z celkem 7 HZS krajů.

7) PVČ prostřednictvím médií

Ze zkušeností HZS ČR vyplývá, že účinným nástrojem k předávání informací občanům jsou **regionální média** (obecní/městské zpravodaje, regionální rádia a televizní stanice, obecní weby, nástěnky apod.) a také **sociální sítě**. 13 HZS krajů (výjimkou je HZS Ústeckého kraje) a MV-GŘ HZS ČR pravidelně k PVČ využívalo sociální síť Facebook. 10 HZS krajů (HZS hl. m. Prahy, HZS Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého a Moravskoslezského kraje) a MV-GŘ HZS ČR pak také další sociální sítě jako Instagram, Twitter nebo YouTube. Umisťovaly zde různé varovné informace s připomenutím správného chování, krátké články, fotografie a videa či pozvánky na akce spojené s PVČ a dále různé vědomostní soutěže a kvízy. Médii bylo v roce 2022 poskytnuto celkem **396 vzdělávacích příspěvků prostřednictvím rozhlasu, 306 příspěvků prostřednictvím televize a 965 příspěvků prostřednictvím tištěných médií.**

Přesný dosah takto poskytovaných informací byl však větší, ale nelze ho přesně vyčíslit, neboť média často volně pracují s citacemi či sdílením publikovaných informací. Zpětnou vazbu v podobě přesnější statistiky publikovaných vzdělávacích aktivit bylo tak prakticky nemožné získat, a to i díky velkému množství internetových a regionálních médií, která mají často nastaveno automatické přebírání článků nebo nahrávek ze zdrojů HZS ČR. Fakticky měly preventivně výchovný dopad také zprávy o zásahové činnosti HZS ČR, které působí často odstrašujícím a varovným efektem.

Tradičně nejvíce aktivit při poskytování preventivně výchovných informací obyvatelstvu přes média v roce 2022 uskutečnil HZS hl. m. Prahy – 158 příspěvků pro rozhlas, 104 pro TV a 203 pro tištěná média + sociální sítě. Většina velkých médií sídlí v Praze a pro obecné rady a prevenci se obracela na HZS hl. m. Prahy. Největší podíl práce zde ležel na tiskovém mluvčím a jeho zástupkyních, které řešili prakticky denně aktuální případy a vždy do médií zmínili i preventivní přesah mimořádné události. Dále publikovali preventivní informace aktuálně k ročnímu období, na které reagovali i novináři.

HZS Královéhradeckého kraje v roce 2022 uveřejnil 24 příspěvků pro rozhlas (pravidelně spolupracuje s redakcí Českého rozhlasu Hradec Králové), 12 pro televizní stanice (vysílání Východočeské TV a internetového Magazínu hasiči), 271 pro tištěná média. Dále k informování veřejnosti aktivně využíval sociální sítě – 750 příspěvků (Facebook, Twitter a Instagram) a webové stránky HZS kraje - 250 příspěvků.

HZS Libereckého kraje spolupracoval s 96 městskými a obecními zpravodaji, v nichž publikoval tematické články z cyklu Hasiči radí. Ty byly dále umístovány na webové stránky a sociální sítě Facebook a Twitter.

HZS Moravskoslezského kraje se nově podílel ve spolupráci s Českou televizí Děčko na přípravě a realizaci 2 epizod vzdělávacího pořadu pro děti Dobrodružství IZS (díly Integrované bezpečnostní centrum a Hasičský záchranný sbor kraje). Dále v Českém rozhlase Ostrava, České televizi (ČT24 a ČT1) a TV POLAR odvysílal 11 reportáží na různá témata (např. varování obyvatelstva, požární prevence na tábořišti, prevence při užívání plynových spotřebičů).

MV-GŘ HZS ČR pravidelně umístovalo příspěvky vzdělávacího cyklu Víte, že... a další informace k sebeochraně a vzájemné pomoci na sociální síti Facebook. Za rok 2022 tyto příspěvky získaly více než 1 475.300 zhlédnutí.

8) Spolupráce s provozovateli objektů zařazených do skupiny B v oblasti PVČ

Ve vazbě na zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších úprav, byl v předchozích letech Plánem MV-GŘ HZS ČR k realizaci PVČ stanoven úkol - pokračovat v navazování spolupráce s provozovateli objektů zařazených do skupiny B. Tato činnost, i když nebyla pro rok 2022 stanovena jako prioritní, nadále pokračovala. Dle § 26 odst. 2 výše zmíněného zákona provozovatel spolupracuje s krajským úřadem a jím pověřenými organizacemi a institucemi a s hasičským záchranným sborem kraje na zajištění havarijní připravenosti, **informování veřejnosti a preventivně výchovné činnosti** v oblasti vymezené vnějším havarijním plánem.

V roce 2022 Krajský úřad Karlovarského kraje ve spolupráci s HZS Karlovarského kraje a provozovateli objektů zařazených do skupiny A i B zpracoval jasně a srozumitelně formulovanou informaci o nebezpečí závažné havárie, včetně možného domino efektu, o preventivních bezpečnostních opatřeních a o žádoucím chování obyvatel v případě vzniku závažné havárie podle zákona o právu na informace o životním prostředí. Tuto informaci krajský úřad zpřístupnil na webu Krajského úřadu. Dále se uskutečnilo cvičení v zóně havarijního plánování stanovené pro objekt Synthomer a.s., kterého se zúčastnil provozovatel objektu, město Sokolov, HZS Karlovarského kraje, Policie ČR, Městská policie Sokolov a také provozovatelé vybraných objektů v zóně havarijního plánování, v nichž lze předpokládat výskyt většího počtu osob. Jednalo se např. o pracoviště odborného výcviku SŠ Živnostenské Sokolov, ZŠ Královské Poříčí a MŠ v Sokolově, u nichž proběhla cvičná evakuace za dohledu příslušníků HZS Karlovarského kraje. Evakuační středisko bylo vybudováno v prostorách ZŠ v Běžecké ulici v Sokolově, která je k plnění úkolů ochrany obyvatelstva předurčena.

HZS Olomouckého kraje ve spolupráci s RWE Gas Storage CZ, s.r.o., PZP (provozovatelem podzemních zásobníků plynu) Lobodice dokončily vzdělávání žáků přilehlých obcí na ZŠ Tovačov a Troubky. Celkem 113 žáků, 6 pedagogů, 6 asistentů pedagoga a 2 ředitelé si vyslechli přednášku a obdrželi preventivně výchovné předměty.

Dobře nastavená spolupráce je v Pardubickém kraji, kde HZS Pardubického kraje s provozovateli (se stanovenou zónou havarijního plánování pro SementinZone, areál PARAMO a areál Poličských strojíren a.s.) a Krajským úřadem Pardubického kraje spolupracovaly v rámci kontrol těchto subjektů a připravily aktuální informace pro obyvatelstvo o nebezpečí závažných havárií. Informační letáky a plakáty a dále zpracované informace pro obyvatelstvo byly předávány prostřednictvím internetových stránek krajského úřadu, dotčených obcí a při prezentačních akcích, které pořádal HZS Pardubického kraje. Dále HZS Pardubického kraje

připravil pro obyvatelstvo roll-up Prevence závažných havárií, který obsahuje informace o nebezpečí v zónách havarijního plánování.

III. Zabezpečení přípravy obyvatelstva

1) Personální zajištění PVČ

Nastavený systém personálního zajištění PVČ u HZS ČR má stabilní charakter. Pracovní skupiny PVČ (u MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů), které jsou složeny z koordinátora PVČ, zástupce úseku prevence, IZS a operačního řízení a tiskového mluvčího, v roce 2022 komunikovaly jak distančně (telefonicky a online), tak se dle možností scházely prezenčně. Dobrá spolupráce byla s koordinátory PVČ na územních odborech u HZS krajů.

Dvoudenní instrukčně metodické zaměstnání koordinátorů PVČ se uskutečnilo v říjnu 2022 v Institutu ochrany obyvatelstva. Koordinátoři PVČ HZS krajů byli seznámeni s aktualitami v ochraně obyvatelstva, krizovém řízení a požární prevenci, se stěžejními úkoly na další období, byly prodiskutovány problémy a potřeby HZS krajů v oblasti PVČ a proběhla výměna zkušeností a novinek z jednotlivých HZS krajů.

2) Financování PVČ

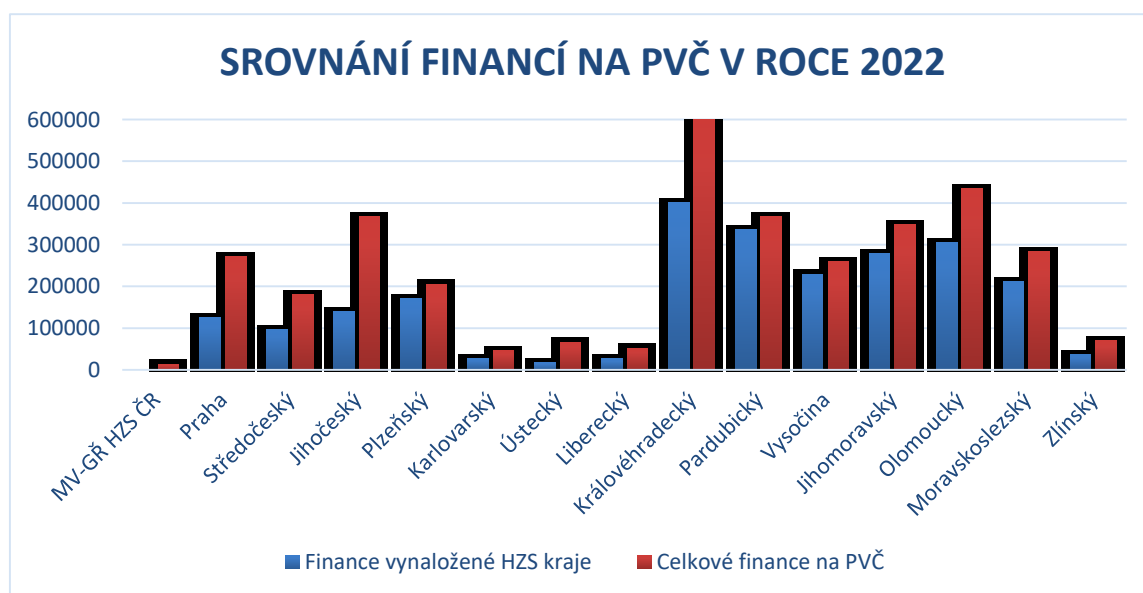
V roce 2022 byly na PVČ z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR uvolněny finanční prostředky pro HZS krajů dle stanoveného klíče (počet obyvatel/počet obcí na kraji) na základě Pokynu generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR SIAŘ částka 48/2022 k realizaci preventivně výchovné činnosti u Hasičského záchranného sboru České republiky v celkové výši 631 000,- Kč. Z důvodu rozpočtového provizoria státního rozpočtu v prvním čtvrtletí roku 2022 byly finanční prostředky uvolněny až po schválení nového státního rozpočtu. Tyto prostředky byly HZS krajů beze zbytku vyčerpány, a to především na pořízení nového vybavení či obnovu stávajícího již dosluhujícího vybavení, na nákup nových materiálů nebo dotisků pro PVČ a drobných propagačních předmětů. HZS krajů tak především pořídily nové nůžkové stany a jejich mobiliář pro venkovní akce, vzdělávací materiály (informační letáky, brožury, bannery a drobné tiskoviny jako pexesa, omalovánky, vystřihovánky, puzzle apod.) a drobnými propagačními předměty (balonky, samolepky, magnetky, pásky a přívěsky z reflexního materiálu apod.). **HZS krajů upozorňují, že nároky na tvorbu a výrobu materiálů a na pořízení dalšího potřebného vybavení pro realizaci PVČ na kvalitní úrovni srovnatelné s ostatními složkami IZS se neustále zvyšují. Finanční prostředky pro HZS krajů v celkové výši 631 000,- Kč, které byly stanoveny a poprvé uvolněny z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR v roce 2015 dle Pokynu generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR SIAŘ**

částka 6/2015 k realizaci preventivně výchovné činnosti u Hasičského záchranného sboru České republiky **nebyly od roku 2015 nijak navýšeny.**

FINANCOVÁNÍ PVČ				
	2015	2016	2017	2018
Celková částka v Kč	3 965.841	4 005.329	4 112.972	5 364.646
Z rozpočtů HZS krajů	2 648.592	2 341.185	1 966.007	3 139.160
Z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR pro HZS krajů	631.000	631.000	631.000	631.000
Z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR				20.000
Mimorozpočtové financování*	666.249	1 033.144	1 515.965	1 594.486

FINANCOVÁNÍ PVČ				
	2019	2020	2021	2022
Celková částka v Kč	4 834.914	3 858.459	3 363.910	3 569.512
Z rozpočtů HZS krajů	2 382.957	1 964.274	2 038.519	2 403.741
Z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR pro HZS krajů	631.000	631.000	631.000	631.000
Z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR	103.500	49.500	0	13.700
Mimorozpočtové financování*	1 643.526	1 207.385	694.391	521.071

* Např. dotace od krajských úřadů, měst, granty či dary

Shrnutí a závěr

V roce 2022 nebylo realizátorům PVČ dle rozkazů generálního ředitele HZS ČR k zajištění akceschopnosti sboru umožněno plnit všechny hlavní priority a dále stanovené úkoly dle schváleného Plánu k realizaci PVČ MV-GŘ HZS ČR po celý rok. Přesto výše uvedené výsledky dokazují, že oblast PVČ se podařilo po více jak dvouleté vynucené pauze nastartovat, podařilo se obnovit spolupráci s našimi dlouholetými partnery v této oblasti i najít nové a realizace PVČ u všech cílových skupin obyvatelstva opět začala fungovat.

Oblast PVČ je založena především na osobním kontaktu příslušníků HZS ČR s veřejností jak při různých programech podporujících výuku OČMU v mateřských, základních a středních školách, při akreditovaných kurzech pro učitele a management škol, tak při všech dalších akcích určených veřejnosti. V letech 2020 a 2021 však realizátoři PVČ hledali a zkoušeli i jiné, distanční cesty, jak přípravu různých cílových skupin obyvatelstva provádět. V rámci možností se více pracovalo v on-line prostředí a s médii včetně sociálních sítí. Byly načerpány nové zkušenosti s pořádáním on-line kurzů, přednášek a videokonferencí a tyto nabyté zkušenosti byly využívány i v roce 2022.

Dle našich zkušeností však pouze kvalitně připravený a vybavený personál a pravidelné financování může do budoucna zajistit, aby takto nastavený trend v realizaci PVČ pokračoval. Fungující PVČ nejen že napomáhá ve snižování počtu mimořádných událostí, k odvrácení paniky při jejich vzniku, k odbourání nevědomosti, jak předcházet a řešit mimořádné události, ale zároveň dobře prezentuje práci HZS ČR a zvyšuje jeho prestiž v očích veřejnosti. Realizace PVČ sborem je také zárukou, že takto prováděné vzdělávání probíhá po odborné stránce správně.